

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER

FULLETEN

EFSANE

SBD NOTLARI

SB.7.1.3

MİLLÎ MESELELER KARŞISINDA TÜRK TOPLUMUNUN TUTUMU

Konu Özetleri

SBD Bilgi

Kavram Kartları

Kazanım Odaklı

HAZIRLAYAN

Muammer ASLAN

MİLLÎ MESELE VE MİLLÎ GÜNLERİMİZ

1. ÖĞRENME ALANI · BİRLİKTE YAŞAMAK

7. SINIF

7.1.3 MİLLÎ MESELELER KARŞISINDA TÜRK TOPLUMUNUN TUTUMU

Öğrenme çıktısı: Millî meseleler karşısında Türk toplumunun tutum ve davranışlarını yorumlayabileceksiniz.

Anahtar kavramlar: **millî mesele, millî birlik ve beraberlik, dayanışma, Millî Mücadele, Tekâlif-i Millîye, darbe, 15 Temmuz, millî kimlik, vatan sevgisi, vefa, Mavi-Yeşil-Gök Vatan.**

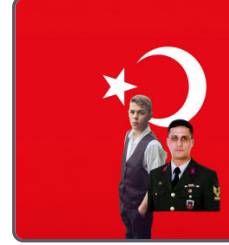
Görsel 1.30 · İstiklal Yolu yürüyüşü

Görsel 1.31 · Bayrakla donatılmış ev

Görsel 1.32 · Atatürk ve Millî Mücadele (Arif Bedii)

Görsel 1.33 · Eren Bülbül ve Ferhat Gedik

Görsel 1.34 · 15 Temmuz millî birlik coşkusu

MİLLÎ MESELE NEDİR?

Bir milletin **tamamını** ilgilendiren; **bağımsızlık, vatan bütünlüğü, güvenlik, ekonomi, kültür, sanat, spor ve ülke geleceği** ile ilgili önemli gelişmeler. Yalnızca yöneticileri değil toplumun **tüm bireylerini** ilgilendirir → birlik, beraberlik ve dayanışma önemlidir. Örnekler: **Çanakkale Savaşları, Millî Mücadele, Kıbrıs Barış Harekâtı, 15 Temmuz, 6 Şubat depremleri.**

Türk toplumu; birliği, bağımsızlığı, güvenliği, refahı ve geleceği söz konusu olduğunda afetlerden ekonomik zorluklara, bilimden spora **ortak irade** etrafında kenetlenir. Bu tutum köklerini tarihinden, kültürel değerlerinden ve **bağımsızlık bilincinden** alır.

ULUSAL BAYRAM / ANMA GÜNÜ

OLAY

23 Nisan	Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı · TBMM'nin açılışı (1920)
19 Mayıs	Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı · Samsun'a çıkışı (1919)
30 Ağustos	Zafer Bayramı · Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi (1922)
29 Ekim	Cumhuriyet Bayramı · Cumhuriyet'in ilanı (1923)
10 Kasım	Atatürk'ü anma günü · bayraklar yarıya indirilir (yas ve saygı); bayramlarda bayrak asılır (sevinç, birlik, aidiyet)
15 Temmuz	Demokrasi ve Millî Birlik Günü · darbe girişiminin halk tarafından püskürtülmesi

"YA İSTİKLAL YA ÖLÜM"

Millî Mücadele, Türk milletinin **bağımsızlık** için verdiği büyük mücadeledir; halk **Mustafa Kemal Atatürk** önderliğinde birlik oldu; 1919 Samsun → Türkiye Cumhuriyeti kuruldu.

İYİ Kİ VARSIN EREN

Eren Bülbül (15 yaşında öğrenci) ve **J. Astsb. Kd. Bçvş. Ferhat Gedik**, Trabzon Maçka'da teröristlere karşı operasyonda şehit oldu → cesaretleriyle milletin yüreğinde yer etti.

YAZILI RADARI

● **Yazılıda nasıl sorulur?** "Millî mesele nedir? Üç örnek?" · Bayram-tarih-olay eşleştirmesi. "10 Kasım'da bayraklar neden yarıya indirilir?" · "Millî meselelerde birliğin kaynağı?" → tarih, kültür, bağımsızlık bilinci.

KAVRAMLAR

Millî mesele: Milletin tamamını ilgilendiren önemli konu.

Millî birlik: Milletin ortak amaçta bütünleşmesi.

Dayanışma: Zorlukta birbirine destek olma.

Ulusal bayram: Ulusça kutlanan tarihî gün.

MİLLÎ MÜCADELE VE 15 TEMMUZ

1. ÖĞRENME ALANI · BİRLİKTE YAŞAMAK

7. SINIF

7.1.3 MİLLÎ MÜCADELE VE 15 TEMMUZ

Görsel 1.39 · Tekâlif-i Millîye'nin uygulanışı (Aydın Erkmen)

Görsel 1.40 · Cepheye mermi taşıyan köylüler

MİLLÎ MÜCADELE DÖNEMİ · BİRLİK VE BERABERLİK

I. Dünya Savaşı'nda yenilen Osmanlı **Mondros Ateşkes Antlaşması**'nı imzaladı → Anadolu'nun birçok bölgesi **işgal** edildi. **Mustafa Kemal Paşa** milletin bağımsızlık duygusunu canlandırmak ve halkı birleştirmek için **19 Mayıs 1919**'da Samsun'a çıktı → Millî Mücadele'nin temelleri atıldı.

Halk tüm imkânsızlıklara rağmen **Tekâlif-i Millîye Emirleri** kapsamında yiyecek, giyecek, araç ve gereçlerini **orduyla paylaştı** → büyük **fedakârlık ve dayanışma**; köylüler cepheye mermi taşıdı. Başarının nedenleri: **vatan sevgisi**, bağımsızlığa güçlü inanç, **millî birlik ruhu** → Türk milletin özgürlüğüne düşkünlüğünün ve bağımsız yaşama kararlılığının örneği.

DARBE VE 15 TEMMUZ 2016

Darbe: mevcut yönetimin genellikle askerî güçle, zorla ve hukuka aykırı biçimde değiştirilmesi ya da yönetime el konulması; halkın seçtiği yönetimi ortadan kaldırmayı amaçlar. Türkiye'de **1960** ve **12 Eylül 1980** darbeleri demokratik süreçleri kesintiye uğrattı.

15 Temmuz 2016 darbe girişimi demokrasiyi hedef aldı: darbeciler **TBMM**'yi ve güvenlik güçlerinin binalarını bombaladı; Türk milleti **canı pahasına** demokrasiyi savundu → girişim başarısız. O gece **251** şehit (sonra **253**), binlerce gazi. **"Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir."** Her yıl **15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü**.

Görsel 1.41 · Vatan sevgisi: "İrade Milletin"

KARŞILAŞTIRMAMİLLÎ MÜCADELE

15 TEMMUZ

Tehdit	Dış işgal, bağımsızlığın kaybı	İç kalkışma; demokrasi ve millî iradeye darbe
Tutum	Ordu etrafında birleşme, mal ve can fedakârlığı, Tekâlif-i Millîye	Meydanlara ve TBMM'ye sahip çıkma, tankların önüne durma, canını verme
Duygular	Vatan sevgisi, bağımsızlık inancı, umut, kararlılık	Öfke, cesaret, kararlılık, demokrasiye bağlılık, birlik
Benzerlik	İkisinde de millet ortak amaç etrafında kenetlendi; birlik-beraberlik, fedakârlık, bağımsızlık bilinci; sonuç: zafer	

YAZILI RADARI

- **Yazılıda nasıl sorulur?** "Tekâlif-i Millîye Emirleri halkın hangi tutumunu gösterir?" → fedakârlık, dayanışma. "Darbe nedir?" · "15 Temmuz'da millet nasıl bir tutum sergiledi?" · İki olayın **benzer ve farklı** yönleri (kesin çıkar).

KAVRAMLAR

Mondros: 1918 ateşkes antlaşması; işgallerin başlangıcı.

İşgal: Bir yerin zorla ele geçirilmesi.

Tekâlif-i Millîye: Millî Mücadele'de halktan ordu için istenen yardımlar.

Fedakârlık: Bir amaç için özveride bulunma.

Darbe: Yönetime zorla el koyma.

Darbe girişimi: Başarısız darbe denemesi.

Gazi: Savaşta yaralanan kahraman.

Millî irade: Milletin ortak isteği.

Demokrasi: Halkın kendini yönettiği sistem.

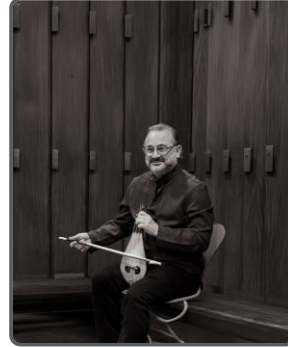
7.1.3 BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ · AFET, BİLİM, SANAT, SPOR

Görsel 1.35 · Depremde zarar gören yol

Görsel 1.36 · Ankara Bilim Üniversitesi

Görsel 1.37 · Derya Türkan

Görsel 1.38 · Defne Kurt

OLAY / BAŞARI	TÜRK TOPLUMUNUN TUTUMU
6 Şubat 2023 depremleri	Kahramanmaraş merkezli, ülke tarihinin en yıkıcı afetlerinden. Devlet arama-kurtarma, askerî birlik, sağlık ekibi gönderdi; sahra hastaneleri, çadır ve konteyner kentler kuruldu; gıda-su-giysi destek ağı. Tüm Türkiye tek yürek oldu: devlet, STK'lar ve vatandaşlar birlikte çalıştı → dayanışma ve yardımlaşma.
Yapay zekâ destekli tıp	Prof. Dr. Elif Karadeniz liderliğinde " MedAI-Türk " tanı sistemi (TÜBİTAK destekli, 3 yıl): hastalıkları erken tespit, tedaviyi hızlandırma → Türkiye bilimde ön sıralara; toplumda gurur .
Derya Türkan · sanat	İstanbul kemençesi ustası; Türk klasik ve halk müziğini modern yorumlarla dünyaya tanıtıyor → kültürel mirasın temsili.
Defne Kurt · spor	Singapur'da Dünya Para Yüzme Şampiyonası 'nda 5 altın madalya kazanan ilk Türk kadın yüzücü; Avrupa rekorları → sosyal medyada coşkuyla sahiplenme.

ZOR ZAMANLARDA TÜRK MİLLETİ

Savaş, afet, ekonomik zorluk gibi dönemlerde **ortak amaç** etrafında birleşir, birbirine destek olur; yardımlaşma ve dayanışma güçlenir. Bireyler yalnız kendilerinden değil çevrelerinden de **sorumlu** olduklarını anlar → **sorumluluk duygusu ve toplumsal görev bilinci**. Günümüzde ulusal bağımsızlık, sınır güvenliği, **terörle mücadele**, kültürel değerlerin korunması ve toplumsal dayanışma konularında güçlü farkındalık, **aidiyet duygusu** ve tarihsel bilinç vardır.

Ampute Futbol Millî Takımı

Kadın Millî Voleybol Takımı

ÖRNEK OLAY	ORTAYA ÇIKAN DUYGULAR	TUTUM VE DAVRANIŞLAR
Mete Gazoz'un olimpiyat şampiyonluğu	Gurur, sevinç, umut, millî aidiyet, takdir, minnettarlık	Sosyal medya ve televizyonda coşkulu, sahiplenici, destekleyici kutlama mesajları
6 Şubat depremleri	Üzüntü, endişe, merhamet, dayanışma	Bağış, gönüllü kurtarma, kan verme, evini açma, tek yürek olma
Aziz Sançar'ın Nobel Ödülü	Gurur, ilham, güven	Bilime ilgi, örnek alma, kutlama

YAZILI RADARI

● **Yazılıda nasıl sorulur?** Olay verilip "Türk milleti nasıl bir tutum sergilemiştir?" · "Deprem sonrası devlet ve millet neler yaptı?" · "Zor zamanlar hangi duyguları güçlendirir?" → sorumluluk, dayanışma. Duygu-tutum tablosu doldurma.

MİLLÎ KİMLİK VE VATAN SEVGİSİ

1. ÖĞRENME ALANI · BİRLİKTE YAŞAMAK

7. SINIF

7.1.3 MİLLÎ KİMLİK, VATAN SEVGİSİ VE VEFA

Görsel 1.43 · Orhun Yazıtları

MİLLÎ KİMLİK

Bir milletin kendine özgü **düşünüş, yaşayış, dil, töre ve gelenekleri**, toplumsal değer yargıları ve kurallarıyla oluşan özellikler bütünü. Unsurları: **soy, dil, din, tarih, vatan, kültür**. Bir bilincin, duruşun ve **ortak kader** anlayışının yansımasıdır; insan millî kimliği sayesinde kim olduğunu, nereden geldiğini, hangi değerlere sahip olduğunu anlar; geçmişle bağ kurar.

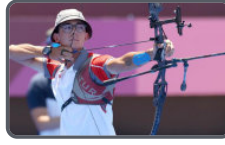
Orhun Yazıtları: Türk milletin birlik ve beraberliğini, yöneticilerin millete karşı **sorumluluklarını** ve vatan sevgisini anlatan millî kimlik bilincinin en güzel örneklerinden. Türk çocuğu köklü tarihini tanıdıkça geçmişine **vefa** gösterir, ecdadının mirasına sahip çıkar.

Aziz Sancar · Nobel Kimya

Alper Gezeravcı · uzay

Mete Gazoz · okçuluk

Sümeyye Boyacı · yüzme

Görsel 1.44 · Mavi Vatan

MİLLÎ BAŞARILARIMIZ (GÖRSEL 1.42)

Spor: Kadın Millî Voleybol Takımı'nın dünya şampiyonluğu · Erkek Ampute Futbol Millî Takımı · **Mete Gazoz** (okçuluk olimpiyat şampiyonu) · **Sümeyye Boyacı** (para yüzme) · **Bilim-teknoloji:** **Aziz Sancar** DNA onarımı çalışmalarıyla **Nobel Kimya Ödülü** · **Alper Gezeravcı** ilk Türk astronot · **Dayanışma:** 6 Şubat depremleri → Türkiye sevgi, saygı, dayanışma ve **vatanseverlik** değerleriyle geleceğe ilerliyor.

VATAN SEVGİSİ · MAVİ, YEŞİL, GÖK VATAN

Bir milleti ayakta tutan en güçlü unsur **millî kimliği** ve ona sadakatle beslenen **vatan sevgisidir**. Zaferler yalnız cephede değil spor, sanat, bilim ve dayanışmada da kazanılır. **Vatanseverlik** yalnız savaşta silah kuşanmak değil, barışta da **vatandaşlık sorumluluklarını** yerine getirmektir: **Mavi Vatan** (denizler) → temiz tutmak, doğal yaşamı gözetmek · **Yeşil Vatan** (ormanlar) → korumak, ağaçlandırmak · **Gök Vatan** (hava sahası) → güvenliğine ve bağımsızlığına sahip çıkmak.

VEFA AĞACI

Vefa: iyiliği unutmama, bağlılık. Millete, tarihe, öğretmene, aileye vefa davranışları: şehitlikleri ziyaret, büyüklere saygı, öğretmene teşekkür, bayrağa saygı, kültürel mirasa sahip çıkma.

GELECEKTE OLASI MİLLÎ MESELELER

İklim değişikliği ve kuraklık · afetler · siber güvenlik · teknolojik bağımsızlık · kültürel değerlerin korunması → Türk milleti bilim, dayanışma ve birlikle üstesinden gelir.

YAZILI RADARI

● **Yazılıda nasıl sorulur?** "Millî kimliğin unsurları?" → soy, dil, din, tarih, vatan, kültür. "Orhun Yazıtları neden millî kimlik örneğidir?" · "Mavi Vatan / Yeşil Vatan / Gök Vatan nedir?" · "Barış zamanında vatanseverlik nasıl gösterilir?" · Başarı-alan eşleştirmesi (Aziz Sancar → bilim).

KAVRAMLAR

Millî kimlik: Bir milleti diğerlerinden ayıran özellikler bütünü.

Ortak kader: Milletin geleceğini birlikte belirlemesi.

Ecdat: Atalar.

Töre: Toplumun yazısız kuralları.

Orhun Yazıtları: Göktürklerden kalan ilk Türkçe yazıtlar.

Vefa: İyiliği unutmama, bağlılık.

TEST MİNİ TEST

5 soru · yeni nesil · önerilen süre 8 dakika

Doğru: ___ / 5

1 Bir milletin tamamını ilgilendiren; bağımsızlık, vatan bütünlüğü, güvenlik, ekonomi, kültür, sanat ve spor ile ilgili önemli gelişmelere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millî mesele
B) Millî kimlik
C) Kültürel miras
D) Toplumsal kural

2 Millî Mücadele Dönemi'nde halkın elindeki yiyecek, giyecek, araç ve gereçleri orduyla paylaşmasını sağlayan uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mondros Ateşkes Antlaşması
B) Tekâlif-i Millîye Emirleri
C) Kıbrıs Barış Harekâtı
D) Orhun Yazıtları

3 15 Temmuz 2016'da darbeciler TBMM'yi bombalamış; Türk milleti ise canı pahasına demokrasiyi savunarak girişimi başarısızlığa uğratmıştır.

Bu olay Türk toplumunun hangi özelliğini gösterir?

- A) Millî iradeye ve demokrasiye sahip çıkma kararlılığını
B) Askerî darbeleri desteklediğini
C) Yönetime ilgisiz kaldığını
D) Yalnızca dış tehditlere karşı birleştiğini

4 Soy, dil, din, tarih, vatan ve kültür gibi unsurlardan oluşan; bireyin kim olduğunu ve hangi değerlere sahip olduğunu anlamasını sağlayan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Popüler kültür
B) Millî kimlik
C) Küreselleşme
D) Darbe

5 Denizlerimizi temiz tutmak, ormanlarımızı korumak ve hava sahamızın güvenliğine sahip çıkmak; sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangileriyle ifade edilir?

- A) Yeşil Vatan – Mavi Vatan – Gök Vatan
B) Mavi Vatan – Yeşil Vatan – Gök Vatan
C) Gök Vatan – Mavi Vatan – Yeşil Vatan
D) Mavi Vatan – Gök Vatan – Yeşil Vatan

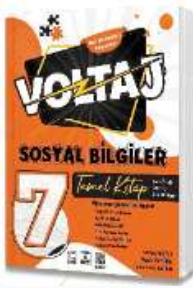
SORU	CEVAP	KISA ÇÖZÜM
1. Soru	A	Tanım millî mesele kavramına aittir.
2. Soru	B	Tekâlif-i Millîye Emirleri halkın orduya yardımını düzenler.
3. Soru	A	Halk demokrasiye ve millî iradeye sahip çıkmıştır.
4. Soru	B	Bu unsurlar millî kimliği oluşturur.
5. Soru	B	Denizler Mavi, ormanlar Yeşil, hava sahası Gök Vatan'dır.

DAHA FAZLASI İÇİN OKUT!

7. Sınıf Sosyal Bilgiler Kitap Tavsiyeleri

Yazılıdan 100 almaya hazır mısın? Bu sorularla kendini test ettin, şimdi sıra denemelerde ve bursluluk sınavlarında fark yaratmakta! **Voltaj Serisi** kitaplarıyla pratik yap, sınav maratonunda hep bir adım önde ol.

Sosyal Bilgiler Temel Kitap

- ✓ Konu özeti ve etkinlik.
- ✓ Video çözümlü.
- ✓ Akıllı tahta desteği.
- ✓ Müfredata %100 uyumlu.

36 Haftalık Fasikül

- ✓ Haftalık konu takibi.
- ✓ Yeni nesil sorular.
- ✓ Kazanım kavrama testleri.
- ✓ Pratik çek-kopar yapı.

Yeni Nesil Soru Bankası

- ✓ Beceri temelli sorular.
- ✓ Mantık muhakeme odaklı.
- ✓ Bölüm sonu denemeleri.
- ✓ Tamamı video çözümlü.

SOSYAL BİLGİLER DÜNYASI®

Bu metin ve doküman Muammer ASLAN tarafından "Sosyal Bilgiler Dünyası" için hazırlanmıştır.

www.sosyalbilgilerdunyasi.com